

Lausunto

14.02.2020

Asia: VN/13339/2019

Lausuntopyyntö elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittämistä koskevasta arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Lakimiesliitto kiittää oikeusministeriötä lausuntopyyntöstä, ja lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Lakimiesliitto pitää arviomuistiossa esitettyjä toimenpide-ehdotuksia pääpiirteissään kannatettavina.

Toimenpide-ehdotuksessa 1 esitettyä väkivaltariskiarvion aseman selkeyttäminen lainsäädännössä on kannatettavaa. Väkivaltariskiarvio ei kuulu vangin vapauttamisharkinnassa rikoslain mukaan huomioon otettaviin seikkoihin, vaan se toimii vapauttamishakemuksen tausta-aineistona Helsingin hovioikeuden päätöksenteossa. Lakimiesliitto katsoo, että väkivaltariskiarvion asemaa vapauttamismenettelyn yhteydessä tulisi lainsäädännöllä vahvistaa. Lähtökohtana tulisi olla, että asiantuntija-arviosta voitaisiin poiketa ainoastaan perustelluista tai erityisistä syistä.

Myös toimenpide-ehdotus 2 on kannatettava. Erityisen tärkeänä Lakimiesliitto pitää sitä, että vankiterveydenhuollossa toteutettu säännöllinen hoito jatkuisi myös koevapaudessa. On tärkeää pyrkiä estämään vapautetun vangin joutuminen tyhjän päälle, mikä on omiaan lisäämään rikoksen uusimiseriskiä. Viranomaisten yhteistyön sujuvuus ja mahdolliset kehittämistarpeet on turvattava riittäväillä henkilöstöresursseilla.

Toimenpide-ehdotus 3 tulisi laajentaa koskemaan kaikkia vapautuvia vankeja, ei ainoastaan elinkautisesta vapautettavia. Kuten arviomuistiossa todetaan, elinkautisvankien rikoksen uusimiseriski on suhteellisen matala, joten on todella tärkeää, että erityisesti päihde- ja mielenterveyspalveluiden jatkuminen vankeusajan jälkeen toteutuu myös muiden vankiryhmien osalta.

Muun jatkoselvittelyn tarpeen osalta epäselväksi jää, mitä hallitusohjelmassa tarkoitetaan ”vaarallisimmilla väkivaltarikollisilla”. Lakimiesliitto kannattaa arviomuistiossa esitettyä jatkotoimenpidettä selvittää, mihin väkivaltarikollisten ryhmään toimenpiteitä tulisi kohdistaa.

Elinkautisvankien vapauttamista koskevan lainsäädännön uudistamisen jatkovalmistelun yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota myös siihen, olisiko vaarallisuusarvion tekeminen tarkoituksenmukaista säännöllisesti jo mielentilatutkimuksen yhteydessä.

Hälinen Janne
Suomen Lakimiesliitto - Finlands Juristförbund ry